

Lokalt protein kan erstatte soja

Af: Anne Grete Kongsted og John E. Hermansen, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet

Et europæisk forskningsprojekt med 13 partnere fra ti lande viser gode muligheder for at dække svin og fjerkræs proteinbehov med 100 pct. økologisk foder fra Europa.

Med udgangen af 2017 ophører dispensationen om, at op til 5 pct. af foderet på økologiske bedrifter må være af ikke-økologisk oprindelse. En af de største udfordringer ved 100 pct. økologisk fodring er at sikre dyrene de nødvendige aminosyrer, så produktionen kan opretholdes, og dyrevelfærden ikke forringes.

I det europæiske samarbejdsprojekt ICOPP har vi derfor undersøgt en række nye fodermidler og fodringsstrategier baseret på lokale ressourcer, dvs. foderemner produceret i Europa. Det har bl.a. resulteret i en omfattende ny fodermiddeltabel og i lovende ny viden om grovfoder.

Projektet viser nemlig, at der er gode muligheder for at dække de ernæringsmæssige behov hos svin og fjerkræ i alle faser af deres liv med europæiske fodermidler og samtidig sikre en god produktion og økonomi. Men det kræver, at man i langt højere grad tænker på grovfoder som et væsentligt bidrag til proteinforsyningen.

Gode alternativer til soja

Det er en stor udfordring at sikre smågrise foder med den nødvendige aminosyreprofil uden brug af importerede sojaprodukter. Men ICOPP-projektet viser, at afskallede esparsette frø, varmebehandlede frø fra græsært (*Lathyrus sativus*) og muslingemel kan bruges til fravænnede grise i stedet for soja, uden at produktion og dyrevelfærd påvirkes negativt. Tilsvarende er der gode muligheder for at erstatte sojakage med f.eks. insektprotein (*Hermetia illucens*) og alger (*Spirulina* spp.) i fjerkræproduktionen.

Der produceres langt fra tilstrækkelige mængder økologisk kraftfoder i Europa til at dække behovet hos svin og fjerkræ. Det gælder både energi og protein. Der er især mangel på aminosyren methionin. For denne aminosyre er der en 'selvforsyningsgrad' på 40 pct. i Europa, hvorimod 'selvforsyningsgraden' for totalt protein er 56 pct. Men ICOPP-projektet konkluderer, at proteinet i bælgeplante-grovfoder som f.eks. lucerne i langt højere grad end hidtil antaget kan bidrage til at dække proteinbehovet hos svin og fjerkræ.

Der er en højere andel af methionin i proteinet fra tidligt høstet lucerne end i sojakage og næsten dobbelt så høj andel som i ærter. Projektet har vist, at tidligt høstet lucerne kan indgå med op til 20 pct. af foderet til langsomt voksende slagtekyllinger uden at forringe produktionen. Tilsvarende kan lucerneensilage samlet set bidrage med 14 pct. af proteinbehovet i en økologisk svineproduktion, uden at produktionsresultaterne forringes. Det vil i de fleste tilfælde være økonomisk og miljømæssigt fordelagtigt at inkludere en afgrøde som lucerne i bedriftens foderproduktion.

Ny fodermiddeltabel

Der er udarbejdet en omfattende fælles europæisk fodermiddeltabel, som giver en oversigt over næringsstofindholdet i mange økologiske foderemner, herunder grovfoder og mere utraditionelle fodermidler. Tabellen, der er tilgængelig på internettet (se herunder), er et værdifuldt redskab på vejen mod 100 pct. økologisk fodring af svin og fjerkræ.

Læs meget mere i den samlede rapport: <http://orgprints.org/28078/> eller besøg projektets hjemmeside: www.icopp.eu. Se desuden den nye fodermiddeltabel på: <http://orgprints.org/28116/>

ICOPP er en del af Core Organic II programmet med støtte fra GUDP.